

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Мальований М.І.

« ____ » _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Освітній ступінь: магістр

Спеціальність: 205 – «Лісове господарство»

Факультет: лісового і садово–паркового господарства

Умань – 2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю: 205 – «Лісове господарство». – Умань: Уманський НУС, 2019. – 17 с.

Розробник: Поліщук Олена Анатоліївна, доцент, кандидат педагогічних наук

_____ (О.А. Поліщук)

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін

Протокол від «___» _____ 2019 року № ___

Завідувач кафедри _____ (Л.В. Машковська)

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства

Протокол від «___» _____ 2019 року № ___

Голова _____ (М.В. Шемякін)

«___» _____ 2019 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 20–«Аграрні науки та продовольство»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 205 – «Лісове господарство»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33:67

для заочної форми навчання – 13:87

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» є засвоєння основ інтелектуальної власності, особливостей її правового захисту, навчити студентів використовувати набуті знання для розв'язання різних проблем у галузі лісового господарства.

Завданнями вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» є: навчити студентів застосовувати об'єкти права інтелектуальної власності в у галузі лісового господарства, укладати договори у сфері інтелектуальної власності, знати сутність та види інтелектуальної власності, особливості її застосування лісгосподарськими підприємствами в сучасних умовах господарювання, порядок оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності та права і обов'язки суб'єктів інтелектуальної власності, що випливають з охоронних документів; розуміти переваги застосування інтелектуальної власності, яка є одним з основних факторів, що забезпечує створення конкурентних переваг та генерування прибутку в сучасних умовах сталого ведення господарства та ефективного лісоуправління.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- інституційно-правове поле функціонування інтелектуальної власності;
- патентно-ліцензійну політику та патентні дослідження в процесі створення інтелектуальної власності;
- правове регулювання відносин об'єктів авторського права та суміжних прав;
- правове регулювання відносин об'єктів промислової власності;
- передача прав на об'єкти інтелектуальної власності;
- захист прав на об'єкти інтелектуальної власності;
- особливості захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності;
- міжнародні та закордонні аспекти права інтелектуальної власності.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- орієнтуватися в основних поняттях сфери інтелектуальної власності, професійних компетенцій, зокрема інтелектуальних, комунікативних, організаторських конструктивних;
- навчитися оформляти правові документи на об'єкти інтелектуальної власності;
- використовувати нормативно-законодавчу базу з метою правового захисту розроблених об'єктів та їх нормативно обґрунтованого введення в господарський обіг, спрямовуючи отриманий прибуток на підвищення добробуту суспільства;
- уміти створювати нову, конкурентоспроможну продукцію на основі інтелектуальної власності;
- дати визначення власності та її форм, зобов'язаного та спадкового права;
- розкрити зміст, характерні ознаки, види і умови авторського договору;
- дати загальну характеристику правового регулювання охорони навколишнього середовища;
- розкрити специфіку діяльності основних органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні порушення та зміст відповідальності за окремі види адміністративних правопорушень;
- орієнтуватися в особливостях кримінальної відповідальності та покараннях за порушення прав інтелектуальної власності.
- застосовувати закони та інші нормативні акти, юридично правильно оцінювати і кваліфікувати факти та обставини, приймати правові рішення і здійснювати інші юридичні дії в точній відповідності до законів;

В процесі вивчення дисципліни студент набуває наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі лісового господарства, проведення досліджень та впровадження інновацій, що забезпечує застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується компетентністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності згідно освітньо-професійної програми: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання на практиці; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність навчатись та навчати; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності згідно освітньо-професійної програми: здатність здійснювати наукові дослідження лісових екосистем та представляти результати власних досліджень у вигляді наукових праць та публічних доповідей на наукових заходах.

Виконання вимог щодо опанування навчальною дисципліною «Інтелектуальна власність» повинно забезпечувати необхідний рівень сформованості **результатів навчання:** володіти та застосовувати гуманітарні, природничо-наукові та професійні знання для вирішення професійних завдань; підвищувати кваліфікацію колективу на основі сучасних наукових, технічних та технологічних досягнень в лісовій галузі; практикувати інформаційний та науковий пошук, критично осмислювати та інтерпретувати результати, робити висновки та формувати напрями дослідження з урахуванням вітчизняного й закордонного досвіду; координувати роботу колективів виконавців в галузі наукових досліджень, проектування, розробки, аналізу, розрахунку, моделювання, виробництва в лісовому господарстві.

У **структурно-логічній схемі** освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти, дисципліна «Інтелектуальна власність» викладається на першому курсі у першому семестрі. Передуює вивченню дисципліни «Ділова іноземна мова». Дисципліни, які є логічним продовженням вивчення курсу «Інтелектуальна власність» є «Регіональне лісівництво», «Методологія наукових досліджень».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття інтелектуальної власності та система її правової охорони

Тема 1. Еволюція, поняття та система законодавства законодавчої бази інтелектуальної власності

Поняття інтелектуальної власності. Результат інтелектуальної праці як об'єкт власності. Двоєкість права інтелектуальної власності. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. Еволюція авторського права і суміжних прав. Еволюція інтелектуальної власності в Україні. Законодавча база інтелектуальної власності. Структура національної системи охорони інтелектуальної власності. Міжнародна система інтелектуальної власності.

Тема 2. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності

Мета набуття прав. Набуття прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Набуття прав на сорти рослин. Набуття прав на топографії інтегральних мікросхем. Набуття прав на раціоналізаторську пропозицію. Охорона прав на комерційну таємницю. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав. Джерела права. Форма охорони. Термін охорони прав авторів. Охорона суміжних прав. Термін охорони суміжних прав. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном. Набуття прав на об'єкти промислової власності. Охорона прав на об'єкти авторського права і суміжних прав. Охорона прав на об'єкти авторського права. Охорона прав на об'єкти суміжних прав.

Тема 3. Права на сорти рослин

Поняття та критерії обороноспроможності сорту рослин. Власники прав на сорти рослин. Зміст прав на сорти рослин. Захист прав на сорти рослин.

Тема 4. Передавання прав на об'єкти інтелектуальної власності

Суть торгівлі ліцензіями. Види ліцензій. Ліцензійні договори. Особливості ліцензійних договорів. Термін дії ліцензійних договорів. Порядок укладання ліцензійних договорів. Ліцензійні платежі. Передача прав за авторськими договорами

Змістовий модуль 2. Правовий захист та міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.

Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності

Система захисту прав інтелектуальної власності і її призначення. Категорії спорів. Адміністративний порядок захисту прав. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. Цивільно-правові способи захисту прав. Кримінальна відповідальність за порушення прав.

Тема 6. Інтелектуальна власність у сфері міжнародного співробітництва

Значення міжнародного співробітництва в сфері інтелектуальної власності для України. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Співробітництво в рамках міжнародних регіональних організацій з питань інтелектуальної власності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Модуль 1. Інтелектуальна власність														
Змістовий модуль 1. Поняття та система інтелектуальної власності														
Тема 1. Еволюція, поняття та система законодавства законодавчої бази інтелектуальної власності	12	2	2			10	15	1	1					13
Тема 2. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності	18	4	4			10	15	1	1					13
Тема 3. Права на сорти рослин	14	2	2			10	15	1	1					13
Тема 4. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності	16	4	2			10	15	1	1					13
Разом за змістовим модулем 1	62	12	10			40	60	4	4					52
Змістовий модуль 2. Правовий захист та міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.														
Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності	14	2	2			10	15	1	1					13
Тема 6. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності	14	2	2			10	15	1	1					13
Разом за змістовим модулем 2	28	4	4			20	30	2	2					26
Усього годин	90	16	14			60		6	6					78

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Еволюція, поняття та система законодавства законодавчої бази інтелектуальної власності	2	1
2.	Тема 2. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності	4	1
3.	Тема 3. Права на сорти рослин	2	1
4.	Тема 4. Передавання прав на об'єкти інтелектуальної власності	2	1
5.	Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності	2	1
6.	Тема 6. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.	2	1
	Разом	14	6

6. Теми практичних занять

Навчальним планом практичні заняття не передбачено.

7. Теми лабораторних занять

Навчальним планом лабораторні заняття не передбачено.

8. Самостійна робота

Самостійне вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» неможливе без використання літературних джерел. У наш час знайомство з літературою навіть із самого вузького питання становить нелегке й досить трудомістке завдання. Дисципліна «Інтелектуальна власність» за період свого існування нагромадило величезну кількість літературних джерел - підручників і навчальних посібників, монографій та журнальних статей, публікацій. Тому раціональна організація вивчення літератури курсу особливо необхідна.

Для ефективного використання літератури й виконання поза аудиторної контрольної роботи варто вести конспект підручників. Конспектування інших літературних джерел має рекомендаційний характер. За підручником конспектуються лише ті питання, які через обмежене число лекцій та практичних занять не знайшли відбиття в лекційних конспектах й у зошитах для практичних занять. На лекціях і семінарських заняттях розглядається найбільш складний матеріал, представлений у питаннях для самопідготовки, які наведені до кожної теми курсу. Усі інші питання, викладені в запропонованому підручнику конспектуються в зошиті для самостійних робіт.

Спочатку потрібно ознайомитися з основною (підручниками й навчальними посібниками), а потім з допоміжною (монографіями і статтями) літературою. При цьому важливо вивчити насамперед книги, а потім статті (у першу чергу останніх років видання) - вітчизняні й закордонні.

Матеріал для конспектування доцільно оформляти в такій послідовності:

- 1) назва вивченої теми курсу;
- 2) конспект робіт з питань інтелектуальної власності (з вказівкою назви й сторінок першоджерела);

3) конспект вказаних вище питань підручника (виписують їхні заголовки і сторінки підручника);

4) конспект (за вибором студента) інших літературних джерел з даної теми (при цьому вказують їхніх авторів, назву, рік і місце видання, сторінки).

Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	Змістовий модуль 1.		
1.	<p>Тема 1. Еволюція, поняття та система законодавства законодавчої бази інтелектуальної власності (базова та додаткова література)</p> <p>1. Дати визначення законодавства у сфері інтелектуальної власності.</p> <p>2. Скласти перелік нормативно-правових актів, що регулюють відносини, які виникають у сфері інтелектуальної власності. Зробіть класифікацію за наступними критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальне законодавство; - спеціальне законодавство; - спеціальне законодавство, що забезпечує функціонування державної системи охорони та захисту права інтелектуальної власності; - спеціальне законодавство в сфері авторського права; - спеціальне законодавство в сфері промислової власності. <p>3. Провести моніторинг наукових та науково-практичних періодичних видань («Право України», «Держава і право», «Підприємництво, господарство і право» тощо) та підготуйте перелік публікацій з теми. Визначить основні напрями наукових дискусій.</p> <p>4. Проаналізувати зміни, що були внесені до цих нормативно-правових актів протягом останніх років (включаючи прийняття нового законодавства).</p>	10	13
2.	<p>Тема 2. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності</p> <p>1. Ознайомитись зі змістом законів України (додаткова література):</p> <ul style="list-style-type: none"> - від 15.12.1993 року № 3687-XII «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» - від 15.12.1993 року № 3688-XII «Про охорону прав на промислові зразки» - від 15.12.1993 року № 3689-XII «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» - від 16.06.1999 року № 752-XIV «Про охорону прав на зазначення походження товарів» <p>Коли до цих законів було внесено зміни? Чим було викликано необхідність внесення змін?</p> <p>2. Зробити висновки щодо основних тенденцій розвитку законодавства у сфері суміжних прав.</p> <p>3. Ознайомитись зі змістом Закону України від 05.11.1997 року № 621/97-ВР «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем».</p>	10	13

3.	<p>Тема 3. Права на сорти рослин (додаткова література)</p> <p>1. Ознайомитись зі змістом наступних нормативно-правових актів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Закон України від 21.04.2002 року № 3116-ХІІ «Про охорону прав на сорти рослин» - Закон України від 15.12.1993 року № 3691-ХІІ «Про племінну справу у тваринництві». 	10	13
Змістовий модуль 2.			
4.	<p>Тема 4. Передавання прав на об'єкти інтелектуальної власності (базова та додаткова література)</p> <p>1. Провести моніторинг наукових та науково-практичних періодичних видань («Право України», «Держава і право», «Підприємництво, господарство і право» тощо) та підготувати перелік публікацій з теми. Визначити основні напрями наукових дискусій.</p> <p>2. Ознайомитись зі станом законопроектної діяльності у зазначеній сфері (див., зокрема, законопроектами, що подані до розгляду до Верховної Ради України, постанови Кабінету Міністрів України про затвердження орієнтовних планів законопроектних робіт).</p> <p>3. Оформити таблицю: «Отримання охоронного документу/альтернативні можливості надання охорони» нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності з наступними колонками:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначення об'єкту; - вид охоронного документу; - умови патентоздатності (патентоспроможності); - витрати; - строк та умови охорони. <p>Визначити етапи отримання охоронного документу.</p>	10	13
5.	<p>Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності (базова та додаткова література)</p> <p>1. Скласти перелік нормативно-правових актів, що регулюють відносини в сфері захисту інтелектуальної власності.</p> <p>2. Проаналізувати зміни, що були внесені до цих нормативно-правових актів протягом останніх років (включаючи прийняття нового законодавства).</p>	10	13
6.	<p>Тема 6. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності (базова та додаткова література)</p> <p>1. Узагальнити перелік міжнародних нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері інтелектуальної власності.</p> <p>2. Проаналізувати зміни, що були внесені до цих нормативно-правових актів протягом останніх років (включаючи прийняття нового законодавства).</p> <p>3. Ознайомитись зі станом законопроектної діяльності у зазначеній сфері (див., зокрема, законопроектами, що подані до розгляду до Верховної Ради України, постанови Кабінету Міністрів України про затвердження орієнтовних планів законопроектних робіт).</p> <p>4. Зробити висновки щодо основних тенденцій розвитку міжнародного законодавства у сфері інтелектуальної власності.</p>	10	13
	Разом	60	78

9. Індивідуальні завдання

9.1. Науковий реферат

З метою поглиблення знань із дисципліни, набуття навичок самостійної роботи з літературою пропонується виконання індивідуальних творчих завдань у вигляді написання наукових рефератів. Написання реферату займає важливе місце у процесі організації самостійної роботи студентів і є важливим засобом поглиблення знань з навчальної дисципліни. Реферати стимулюють до більш глибокого вивчення предмета, розвивають вміння користуватися навчальною літературою і законодавством, скласти бібліографію.

Реферати виконуються на основі самостійного вивчення рекомендованої літератури і законодавства, перелік яких не обмежує ініціативи студента і його можливостей у використанні більш широкого кола наукових досліджень.

До літератури відносяться: першоджерела; підручники і навчальні посібники; наукові дослідження (монографії, наукові статті та ін.)

З проблем, досліджених у наукових рефератах, студенти можуть підготувати і доповісти під час проведення семінарських занять або засідань наукового студентського гуртка.

Орієнтовна тематика рефератів

1. Виникнення, становлення і розвиток інтелектуальної власності.
2. Поняття права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності.
3. Недійсність цивільно-правових відносин з іноземним елементом у праві інтелектуальної власності.
4. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності.
5. Державна система охорони права інтелектуальної власності.
6. Діяльність ВОІВ. Участь України у діяльності ВОІВ.
7. Основні проблеми охорони та захисту права інтелектуальної власності в Україні.
8. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.
9. Підстави виникнення (набуття) права інтелектуальної власності.
10. Особисті немайнові права інтелектуальної власності.
11. Майнові права інтелектуальної власності.
12. Строк чинності прав інтелектуальної власності.
13. Використання об'єкта права інтелектуальної власності. Передання майнових прав інтелектуальної власності та здійснення права інтелектуальної власності, яке належить кільком особам.
14. Права інтелектуальної власності на об'єкти, створені у зв'язку з виконанням трудового договору та за замовленням.
15. Наслідки порушення права інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності судом.
16. Поняття і джерела авторського права.
17. Розвиток законодавства України в сфері авторського права та суміжних прав.
18. Об'єкти авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права.
19. Суб'єкти авторського права. Первинне і похідне авторське право.
20. Співавторство. Нероздільне і роздільне співавторство. Умови співавторства.
21. Виникнення авторського права. Особисті немайнові права автора.
22. Майнові права інтелектуальної власності на твір.
23. Твір: поняття, ознаки, його використання.
24. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір. Правові наслідки закінчення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір.
25. Поняття суміжних прав. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав.
26. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав.

27. Використання виконання. Використання фонограми, відеограми. Використання передачі (програми) організації мовлення.
28. Строки чинності суміжних майнових прав.
29. Вільне використання об'єктів авторського права та суміжних прав.
30. Колективне управління авторським правом та суміжними правами.
31. Поняття та джерела права промислової власності. Загальна характеристика законодавства України в сфері промислової власності.
32. Міжнародні угоди в сфері промислової власності.
33. Європейське патентне відомство. Євразійське патентне відомство.
34. Діяльність ВОІВ у сфері промислової власності.
35. Об'єкти промислової власності. Придатність винаходу, корисної моделі та промислового зразка для набуття права інтелектуальної власності на них.
36. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Умови та порядок видачі патенту. Строк дії патенту.
37. Суб'єкти права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель і промисловий зразок.
38. Майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
39. Строк чинності та дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
40. Правові наслідки припинення чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
41. Відновлення чинності достроково припинених виключних майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
42. Визнання прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок недійсними. Право попереднього користувача на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
43. Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.
44. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.
45. Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин.
46. Поняття та правова охорона комерційного найменування.
47. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на комерційне найменування.
48. Поняття торговельної марки. Суб'єкти права інтелектуальної власності на торговельну марку.
49. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку.
50. Строк чинності та дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку.
51. Визнання прав інтелектуальної власності на торговельну марку недійсними. Право попереднього користувача на торговельну марку.
52. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення.
53. Поняття комерційної таємниці. Майнові права інтелектуальної власності на комерційну таємницю.
54. Охорона комерційної таємниці органами державної влади.
55. Строк чинності права інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

10. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Інтелектуальна власність» використовуються наступні методи навчання:

Словесні методи навчання:

- лекція — метод навчання, який передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які знаходяться між собою в логічному зв'язку, об'єднані загальною темою.

- пояснення — вербальний метод навчання, який передбачає розкриття сутності певного явища, процесу, закону.
- бесіда передбачає використання попереднього досвіду з певної галузі знань і на основі цього залучення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення уже наявних знань. З погляду форми проведення виокремлюють два види бесіди: евристичну і репродуктивну. За місцем у навчальному процесі виділяють бесіди: вступну, поточну, підсумкову.

Наочні методи:

- демонстрація — це метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їхньому натуральному вигляді, в динаміці.
- ілюстрація — метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (фотографії, малюнки, схеми, графіки та ін.).
- спостереження як метод навчання передбачає сприймання певних предметів, явищ, процесів у природному чи виробничому середовищі без втручання у ці явища й процеси.

Практичні методи навчання. Спрямовані на досягнення завершального етапу процесу пізнання (практичні та семінарські заняття)

Інтерактивне навчання у вищій школі передбачає докорінну зміну методичних стереотипів, які сформувалися у викладачів. При вивченні дисципліни «Інтелектуальна власність» використовуються наступні форми навчальної діяльності: фронтальна, парна, індивідуальна та групова. Найпоширенішою є групова форма, яка є формою організації навчання в малих групах студентів, об'єднаних загальною навчальною метою за опосередкованого керівництва викладачем і в співпраці зі студентами. Викладач у груповій навчальній діяльності керує роботою кожного студента опосередковано, через завдання, які він пропонує групі та які регулюють діяльність студентів. При викладанні лекційного матеріалу обов'язковим є використання презентацій що є наочністю для студентів та дозволяє краще засвоїти матеріал.

11. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточно-модульний контроль. З дисципліни «Інтелектуальна власність», для якої підсумковий контроль передбачено у формі заліку, на поточно-модульний контроль виділяється 100 балів

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання завдань, що передбачені для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі виконання індивідуальних завдань, які передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; підготовка реферативних матеріалів з публікацією тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Результати поточно-модульного контролю виставляються в журналах обліку роботи викладача.

Повторне виконання модульних контрольних робіт та індивідуальних завдань на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач.

У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів.

Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання поточно-модульного контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру. Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку "FX", то він допускається до повторного складання поточно-модульного контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання поточно-модульного контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання і не впливає на загальний рейтинг студента.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни студент може набрати максимально 100 балів. Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Інтелектуальна власність»

Кількість балів за модуль	Поточний (модульний) контроль								Сума
	Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2			
Кількість балів за змістові модулі та модульний контроль	60					40			100
Змістові модулі	T1	T2	T3	T4	МК1	T5	T6	МК2	
Кількість балів за видами робіт:	12	12	13	13	10	15	15	10	
активність на семінарських заняттях	5	5	5	5		5	5		
Виконання самостійної роботи студентів	7	7	8	8		10	10		

13. Методичне забезпечення

1. Поліщук О.А. Інтелектуальна власність. Методичні вказівки та завдання для виконання контрольної роботи студентами факультету лісового і садово-паркового господарства заочної форми навчання за напрямом підготовки 205 «Лісове господарство», Умань: УНУС, 2018. 27 с.
2. Поліщук О.А. Інтелектуальна власність. Методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи студентами денної і заочної форм навчання факультету лісового і садово-паркового. Умань: УНУС, 2018. 19 с.
3. Поліщук О.А. Інтелектуальна власність. Методичні рекомендації для вивчення дисципліни та підготовки до проведення модульного контролю і виконання контрольної роботи студентами денної і заочної форми навчання спеціальності 205 «Лісове господарство» факультету лісового і садово-паркового. Умань: УНУС, 2019. 42с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Рекомендована література

Базова

1. Капінос М.М., Лерантович Е.Т., М.М. Солощук. Інтелектуальна власність. Підручник. Харків: НТУ «ХП».2016. 348 с.
2. Дахно І.І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності: навч. посібник. / За ред. д.е.н., проф. І.І. Дахна. К. : «Центр учбової літератури», 2015. 560 с.
3. Кожушко Р.Ю. Колосніченко М.В., Остапчук І.П. та ін. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. К.: КНУТД, 2014. 108 с.
4. Кравець В.Р., Олюха В.Г., Стець О.М. та ін. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник / за заг. ред. Кравця В.Р., Олюхи В.Г. К.: Центр учбової літератури, 2012. 270 с.
5. Брагінська В.В. Цивільне право: навчальний посібник. Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», Наук. б-ка. Х., 2012. Вип. 3. 285 с.
6. Харитонова О.І., Харитонов Є.О., Ківалова Т.С., Дмитришин В.С., Кулініч О.О., Романадзе Л.Д. та ін. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонові. К.: «Юрінком Інтер», 2015. 544 с.
7. Ходаківський Є.І., Якобчук В.П., Литвинчук І.Л. Інтелектуальна власність: економічно-правові аспекти: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 276 с.

Допоміжна

1. Дюкарева К.Ю. Функції договору між співавторами творів науки / Вісник Львівського університету. Серія юридична. Львів: Львівський нац.ун-т, 2017. Випуск 64. С. 127-135. Режим доступу: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/view/7306/7309>.
2. Дюкарева К.Ю. Договір між співавторами творів науки: правова природа, поняття й ознаки / Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». Херсон: Херсонський державний університет, 2016. Випуск 4. Том 1. С. 53-59. Режим доступу: http://www.lj.kherson.ua/2016/pravo04/part_1/14.pdf.
3. Дюкарева К.Ю. Особисті немайнові права інтелектуальної власності співавторів творів науки / Загальноукраїнський науково-практичний господарсько-правовий журнал «Підприємництво, господарство і право». 2017. Випуск 9. С. 22-28. Режим доступу: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2017/9/5.pdf>.
4. Дюкарева К.Ю. Правові підстави виникнення прав інтелектуальної власності співавторів твору науки / Всеукраїнський науковий журнал «Право і суспільство». 2018. Випуск 3. С. 50-54. Режим доступу: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/3_2018/part_2/10.pdf.
5. Еннан Р.Є. Правова охорона інтелектуальної власності в ЄС: передумови формування, сучасний стан, тенденції розвитку / Часопис цивілістики. Одеса. 2012. Випуск 13. С. 113-119.
6. Самагальська Ю.Я. Право інтелектуальної власності на комп'ютерну програму. Порівняльно-аналітичне право. Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет» 2017. Вип. 6. С.133-136.
7. Тарасенко Л. Особливості звернення до суду з позовом щодо захисту авторського права / Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. Львів. 2015 р. С.222-226. Режим доступу: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf.
8. Тарасенко Л.Л. Права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) / Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2016. № 39. 14-19 с. Режим доступу: <http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/index.php/archiv?id=113>.
9. Тарасенко Л.Л. Захист прав інтелектуальної власності на знаки для товарів і послуг / Вісник Львівського Університету. Серія Юридична. Львів: Львівський нац.ун-т, 2016. Вип. 62. С. 90-98. Режим доступу: <http://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2013/10/Вісник-62.pdf>.
10. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», від 05.07.1994, № 850-IV, ред. від 16.10.2012.
11. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки», від 15.12.1993, № 850-IV, ред. від 16.10.2012.
12. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг», від 15.12.1993, № 3689-XII, ред. від 09.04.2015 р.
13. Закон України «Про авторське право та суміжні права», від 23.12.1993, 3792-XII, ред. від 02.10.2018 р.
14. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04.2002 р. № 3116-XI. ред. від 08.12.2015 р.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
2. Сайт ДП «Український інститут промислової власності» <http://www.uipv.org>.

3. Цифрова патентна бібліотека <http://library.uipv.org>.
4. Сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності <http://www.wipo.int/portal/ru>.
5. Сайт науково-дослідного інституту інтелектуальної власності.
<http://ndiiv.org.ua/ua/golovna/>.